

LA MATERNITAT EN SITUACIONS DE DROGODEPENDÈNCIA.

UNA REALITAT ENCARA OCULTA

Marta Montserrat Gambús

PLANTEJAMENT

Què et ve al cap si penses en dona, drogodependència i maternitat? Segur que l'imaginari social es planteja idees homogènies, però des de l'educació social podem plantejar altres percepcions i reflexionar també sobre la feina que ens falta per fer.

OBJECTIU GENERAL

L'objectiu general d'aquesta investigació és conèixer la maternitat amb dones en situació de drogodependència des d'un punt de vista crític i perspectiva feminista.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Descriure els diferents serveis que donen atenció a les dones embarassades en situació de drogodependència des d'una perspectiva crítica.
- Detectar quines són les necessitats expressades per algunes de les dones en situació d'addicció a les drogues.
- Comprendre les diferents emocions i sentiments que els genera a les dones en aquesta situació, el fet d'accedir als serveis sanitaris que acompanyen a l'embaràs.
- Reflexionar des d'un posicionament crític feminista la relació que s'estableix entre maternitat i consum de drogues.

PRINCIPALS CONCLUSIONS

1. Els serveis d'atenció a les persones en situació de drogodependència, estan pensats des d'un punt de vista androcèntric i careixen de perspectiva de gènere.
2. Les dones arriben menys als serveis d'atenció per possibles por als estigmes que els hi recauen pel fet de ser dones consumidores i sentir-se males mares, o inclús per la por que els genera la retirada de custòdia.
3. Cal un treball transversal amb visió de gènere amb aquestes dones, que englobi la condició de ser dona, amb l'afegit de ser consumidora de drogues i de presentar una situació de maternitat.
4. El punt de vista biomèdic sovint estigmatitza la dona fet que pot portar a que se senti jutjada.

BIBLIOGRAFIA

- Martínez Redondo, P. (2009). Extrañándonos de lo normal. Madrid: horas y HORAS.
- Romo, N. (2010). La mirada de género en el abordaje de los usos y abusos de drogas. Revista Española de drogodependencias, (35), 269-272.
- Rojas Espínola, K. (2016). Buena madre, mala madre. (Tesis doctoral). Universidad de Chile, Facultad de ciencias sociales, Escuela de postgrado. Santiago de Chile.

Autoetnografia a partir de la vivència realitzant pràctiques a un centre d'atenció a persones en situació de drogodependència.

Recerca i lectura de la literatura existent amb punt de vista crític.

METODOLOGIA

Entrevistes a professionals relacionades amb l'àmbit assistencial - mèdic i socioeducatiu.

Observació participant al centre de pràctiques de quatre dones que presenten relació amb el consum de drogues.

La dona gestant o mare en situació de consum pateix múltiples eixos d'opressió.

Algunes de les emocions relacionades amb aquesta situació poden ser la culpa, la desconfiança amb el sistema i els i les professionals i sobretot la por.

Parlem sobre el protocol d'actuació davant la constància de consum durant l'embaràs

RESULTATS

El circuit d'atenció i acompanyament pot ser confús i potenciar aquesta desconfiança per part de la mare.

Hi ha pocs recursos existents que ofereixin atenció específica a dones en situació de drogodependència i en son menys a dones que tinguin o vulguin tenir fills o filles.

El principal motiu de la por i desconfiança amb els serveis sanitaris, acostuma a estar relacionat amb la retirada de custòdia de l'infant.